

in srebrom preobložene. V isti primeri je tudi vse drugo izgotovljeno. Kar celo reč pači, pa je to, da je cerkev za ta oltar prenizka in še premala. Kaj lepše bi se videlo to krasno delo v cerkvi Sv. Treh Kraljev. A tukaj se ne more delo prav razprostrati in zgubi radi tega dosti od svoje veljave. H koncu si ne moremo kaj, da še enkrat svoje celo nepristransko priznanje g. Perko-tu izrečemo z željo, da bi tudi drugi čestiti gospodje z mnogimi naročili tega izvrstnega strokovnjaka v podobarstvu, pa tudi pravega narodnega korenjaka počastili.

Faber jun.

Iz Zenkovec pri Radgoni. (Marsikaj.) Komur okraj Radgone ni znan, misli si, posebno ako od južne strani tje zahaja, da je prek Mure že vse ogersko ali nemško, pa ni res, imamo še po eno uro hoda do ogerske meje, nemško pa je od Radgone proti zahodnej strani. Tako imamo še proti severu pet slovenskih vesnic, ali žalibog, ti Slovenci imajo le samo materno slovenščino, ker otrok, ko do šole doraste in pride v šolo, ne sliši več slovenskega jezika. Radgonski mestjani ne dovolijo tega, da bi se otroci v šoli slovenski učili. Otrok se prav govori ne zna, že pride nemškim učiteljem v roke; doma govorijo slovensko, v šoli pa le nemško. Otrok hodi tako pet let v šolo, ne zna pa več prav slovenski in tudi nemški ne vé. Človek, ko to vidi, lahko žalosten postane, kajti je čez 100 kmetov in še toliko manjših posestnikov bi lahko dobili, da bi bilo otrok za prvi in drugi razred. Ali očetje raje vidijo svoje otroke, kakor sužnike pod drugim narodom! Oh ubogi slov. očetje, kam gledate? Malo predramite se, in glejte, da se spolni ta moj željni namen! To ne bode meni v korist, ampak celi okolici. Tudi Nemcem ne bi škodovalo, ako bi slovensko znali. Ali je žalostno za Slovence, po sedem let gre otrok v šolo in iz šole izostane, ali ko dobi slovenske bukve v roke, pa ne zna njih brati. — Tudi moram vam naznaniti, kake zagovornike imajo pri nas divji škodljivi zajci. Pri nas ima lov v najem oskrbnik Halbenrainske graščine in ta ima dva lovska opaznika. Eden teh je v naši vasi, drugi pa na Slovenski gorici. Oba pa sta prava liberalca, posebno rada preiskavata, ta dva lovska opaznika proti noči, če bi kakega lovskega tata dobila. Tako sta ta liberalca čakala pred tednom, v nedeljo zvečer, v Zvenkovskem lesu, ker pa je tam peša pot z Ogerskega, si mislita, zna biti pa dobiva kakega tihotapca, ali pa pride kakí, da ga bova si zasvojila. Zdaj gre pa iz naše vasi po potu lepo mirno J. Pintarič, želarski fant, kateri je namenjen k svojemu bratu v Poterno. Ko gre skoz les, sliši, da nekaj zašumoče zadej, v tem pa h krati puška počí, on se prestraši, skoči par stopinj in še počí dvakrat na-nj. Siromak, zdaj poln svineca po nogah, si ne more pomagati, ampak obleži. Čez nekaj časa se zavé in še le za nekaj ur se privleče domov. On in tudi drugih nikdo ni znal, kdo da ga je vstrelil; pa Bog je pravičen sodnik, in ne pusti, da bi pravičen in pošten mladenté moral po nedolžnem trpeti. Hitro drugi dan se izve, kdo je bil. Ona liberalca domov gredé pohvalita se pri nekem hramu, zunaj stoječem, da sta nocoj dobro ednega Ogrina postrašila. Ali to je bilo malo preveč za postrašiti, ker bi fant bil lahko ob svoje življenje prišel in težko, če se bode kedaj mogel zopet srečno po svojih nogah hoditi. Una liberalca pa se bodeta morala v luknji za to pokoriti in mislim, da še malo premoženja založiti. Res je žalostno, da danes ima zajec več pravice, kakor človek; ako bo to tako nadalje šlo, bodo nas liberalci že s puškami, ne samo z jezikom streljali.

Mm.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V državnem zboru so vsprejeli načrt postave o deželni brambi: po tej postavi svitli cesar lahko pokliče vojake, ki so v dež. brambi, v orožje in pošlje tudi zunaj države v vojsko, kedar nastane za to potreba, ne da se razpravlja o tem poprej v drž. zboru. Dež. bramba je torej posledj enaka ostali vojni. — Minister za drž. finance, pl. Plener, gleda sedaj na to, da si pridobi srca delavcev in uradnikov; zato povišuje delavcem v drž. tovarnah plačilo, uradnikom pa obljubljuje, da jim ga vzviša brž, ko pride do tega. Vidi se, da hoče mož više, na čelo liberalne vlade.

Česko. Ker je v drž. zboru koalicija, združeno delovanje treh večjih strank, zato se razpravlja v čeških in sploh v slovanskih kronovinah vprašanje, ali ne kaže, da se spravi na noge koalicija slovanskih strank. Taka koalicija bila bi sedaj v resnici dobra, toda ni še podoba, da se napravi, kajti mladočeška stranka ne kaže za-njo veliko veselja; za-njo sta dr. Gregr in dr. Herold, drugi pa obupavajo, češ, da ona sploh ni mogoča.

Stajarsko. Deželni odbornik, grof Edmund Attems je dobil te dni od cesarja red železne kroné in vsled tega se sodi, da on ne postane dež. glavar, kakor se je doslej govorilo. Ali kdo bode tedaj? Namestnik dež. glavarja postane pa neki nemški konservativec, dekan Proboscht. Slovenci smo po takem ob vse, niti v dež. odboru, niti v dež. zboru imamo posledj kako častno ali uplivno mesto v rokah. — Ces. namestnik v Gradcu, baron Kübeck, je bil te dni na Dunaju in tudi pri Nj. veličanstvu, najbrž je poročal o naših sedanjih razmerah in se ve, da je bilo njegovo poročilo veselo, a žal, da mi, slov. ljudstvo, ne čutimo nič tega veselja!

Koroško. Celovec hoče postati veliko mesto ter dela na to, da se združijo z njim občine, ki ležijo v njega okolici. — V Prevaljah se je ustanovilo »podporno društvo delavcev« in pravi, da ne dela politike, ampak skrbi samo za koristi delavcev. — Slov. posojilnica je v celi deželi sedaj že 16 in je v njih 4058 udov. To je že lepo število v deželi, v kateri po nemških listih še Slovencev ni!

Kranjsko. V nedeljo je imelo »Slov. ljudstvo« v Ljubljani shod ter v sklenili na njem tri resolucije, v katerih se odobruje izstop slov. poslancev iz »kluba konservativcev« in izreče želja, da se razširi volilna pravica. Škoda, da se v resoluciji ne pove, kako naj to »mladi klub« doseže! — Zdravniška zbornica dobi kmalu novo volitvo, ker je vlada ovrgla prvo, na pritožbo slov. zdravnikov. Sedaj dobijo brž slov. možje večino glasov, ako jim kdo štenje ne zmeša.

Primorsko. Pri porotnih sodbah se vršijo vse razprave samo v laškem jeziku, ali znano je, da ste po deželi dve tretjini Slovencev, torej tudi porotniki so iz večine Slovenci: kako pridejo ti do tega, da morajo znati laški, če čejo vestno razsojevati? — Za slov. ljudsko šolo v Trstu je naglašeni že 620 otrok, vendar pa še take šole doslej ni in če obvelja mestnemu zastopu, je tudi ne bode. Mogoče je, da sedanji naučni minister pokaže več srca za slov. otroke, kakor prejšnji.

Hrvaško. V saboru ali deželnem zboru v Zagrebu se vršijo sedaj razprave o dež. proračunu in vlada ga hvali na vse kriplje. No dobro, če je resnično, kar vlada pravi; da se namreč povzdiguje blagostanje po deželi, med kmetovalci!

Ogersko. V soboto je predložil minister Szilagyi v državnem zboru načrt postave za »civilni zakon«. Judovski listi so tega veseli, ker vedó, da nastane, če načrt obvelja,

velika zmešnjava med ljudstvom in v tem je za juda lahko delo, polniti si žepove na škodo kršč. ljudstva. Načrt postave je prepis nemške, lutrovske postave in se torej lahko sodi, kako žaljiva da je taka postava za katoliško cerkvo!

Vunanje države.

Rim. Zopet so nas sv. oče Leon XIII. razveselili z veliko okrožnico do škofov katol. cerkve ter govorijo v njej o sv. pismu. Njih beseda pa velja tokrat učnim ljudem ter dokazuje, kaj je prav za-nje sv. pismo: neusahljiv vir sv. modrosti.

Italija. Novo ministerstvo je nogah. Zanardelli mu je predsednik in ker je ta velik framason, ne bode krivo, če rečemo, da so tudi njegovi tovariši taki in torej vse ministerstvo freimaurersko. Pravi pa se, da to ministerstvo ne ostane dolgo na krmilu, ker ima — umazane roke; drži se jih denar iz rimske banke.

Francija. Tudi v Parizu imajo novo ministerstvo in na čelu mu je Kasimir Perier, doslej predsednik v državnem zboru. Ti ministri so zmerni republikanci in neki niso sovražniki katol. cerkve, ali tega človek ne verjame lahko; saj nas skušnja uči, da republikanee v naših dneh pomeni blizo to, kar brezverec.

Anglija. Stranka sedanje vlade se krči, kajti skorej pri vsaki volitvi, ki je nastane kje potreba, pride mož na vrh, ki se ne prišteva tej stranki, ampak stopi v nasprotno, v stranko tako imenovanih konservativcev: le-ti niso katol. Ircem nič kaj prijazni.

Nemčija. V deželnem zboru v Berlinu so vsprejeli predlog katol. osredja, naj se prekličje postava, ki prepoveduje oo. jezuitom učiti v nemških državah. Kar je liberalcev, vsi so kar besni zoper ta sklep. — Cesar Viljem je dobil iz Francoskega nek zaboj; ko bi ga bil sam odprl, razletel bi zaboj in cesarja razmesaril. To pa se ni zgodilo, ker so zaboj imeli na sumu in so ga odprli tako, da ni razletel. Socijalisti so neki pri tem imeli svoje roke.

Rusija. Trgovinska pogodba z avstrijsko državo je brz gotova, ne pa še z nemško državo. — Zopet se govori, da ima Rusija jako veliko vojaštva na mejah proti Avstriji in Nemčiji. Sedaj že znajo celo, koliko častnikov in vojakov je na teh mejah. Prazno delo, nič ni resnice na teh poročilih, ljudi pa vendar motijo.

Bolgarija. Na kneza Ferdinanda je hotel nek prejšnji častnik vstreliti, toda častnika so še prej ujeli in ga spravili pod ključje. — Ministerstvo se je obnovilo, minister za uk je odstopil, drugi pa so ostali.

Srbija. Ministerstvo je odstopilo in kralj je poklical generala Gruiča, naj mu sestavi novo ministerstvo. Dr. Dokić še je v Opatiji in ne stopi več v novo ministerstvo.

Turčija. Sultan je dovolil, da pride rusko brodovje, tisto, ki je bilo na Francoskem, v Toulonu, sedaj v Carigrad. Vsprejeli bodo tudi tukaj rusko brodovje častno, toda težko, če s takim navdušenjem, kakor Francozje!

Grecija. Novo ministerstvo išče denarja na posodo, ali za tako drago ceno, kakor ga judje ponujajo, ga ne mara. Težko, če ga drugače dobi.

Afrika. Vojska v Marokanskem se vleče nadalje, vendar je sedaj toliko španjskih vojakov pri Melili, da domača vojna ne more zoper nje zmagati, zato se ta izogiblje ustajnih kabilov in se dela, kakor da teh ne mara.

Amerika. Govorica se razširja, da je vodja ustajnikov, admiral Mello, pobegnil izpred Rio de Janeiro; če je to resnično, tedaj je ustaje konec in v Braziliji nastane vsaj nekaj časa doba miru.

Za poduk in kratek čas.

Župnikove sanje.

(Pravljica, poslov. Fr. Gorican.)

(Dalje.)

Sv. Peter me je bilo gledal. »Ne žalite se toliko«, mi reče, »gotovo ni Vaša krivda, da ljudje iz Vaše župnije ne pridejo k nam v nebesa; mogoče je krivo, da oni v cerkev ne hodijo božje besede in Vaših opominov poslušat! Zategadel bodo se morali dolgo v vicah čistiti in trpeti.«

»Za božjo voljo! zakličem jokajoč, storite to, da bodem nje zamogel takoj v vicah obiskati, videti in tolažiti.«

»Zelo rad, prijatelj moj«, mi odgovori svetnik. »Glejte tukaj, obujte te čevlje, ker pot v vice ni ravno najlepša.«

Tresoč se še vedno na vseh udih, obujem odkazane mi čevlje, kateri so bili iz čistega zlata in z zlahtnimi kameni obloženi.

»Dobro je tako«, reče sv. Peter. »Idite naravnost naprej. Spodaj, kadar boste prišli na ogel, videli bote velika srebrna vrata, na katerih je zaznamovanih veliko črnih križev. Tamkaj trkajte in bodo Vam odprli. Na svidenje, gospod župnik. Dobro se imejte!«

Podal sem se na odkazano pot. O kakšno potovanje! Se zdaj se prestrašim, kedar na to zmislím. Pot je bila posuta s potrím ostrím steklóm; in od vseh straní sikale so strupene kače na me. Pridem do velikih srebrnih vrat, kjer sem potrkal.

»Kdo teka?« slišim vprašati.

»Župnik Primož.«

»A tako. Le vstopite.«

Jaz vstopim. Velik, lep angelj z belimi perutmi in v kakor solnce bliščečo obleko ogrnjen; pri ledju visel mu je diamantni ključ, pisal je v velike bukve. Bile so veliko večje, kakor sv. Petra.

»Dobri gospod, kaj želite in s čem Vam zamorem ustreči?«, vpraša me angelj in me prijazno pogleda.

»Lepi angelj Gospodov«, odgovorim mu, »rad bi izvedel, koliko duš iz moje župnije imate tukaj pri vas?«

»A tako, to bi Vi radi vedeli, dobri gospod«. Nato odpre angelj debele bukve in išče dolgo po njih.

»Gospod župnik«, reče čez nekaj časa z globokim vzdihljajem, »mi nimamo ne ene duše iz Vaše župnije tukaj v vicah.«

»Jezus, Marija in sv. Jožef«, zakličem od straha pol mrtev. Nobene duše iz moje župnije. O veliki Bog, kje pa tedaj so?«

»Častiti gospod, kje hočete, da bi bile? Gotovo so v nebesih.«

»Pa ravno od tam sem pridem.«

»Dobro.«

»Sv. Peter mi je povedal, da iz moje župnije ni nikdo v nebesih.«

»Tukaj v vicah, moj ljubi gospod župnik, ni nobenega od Vaših; ako niso v nebesih, tedaj morajo biti vsi v p«

»O moj ljubi Zveličar, kaj moram jaz ubogi župnik doživeti«, zakličem jokajoč. »Moji tako ljubljani župljani, da bi bili vsi v . . . Čeravno pridem jaz po tvojem božjem usmiljenju v nebesa, pa kakšno veselje bom imel, ako nobenega od mojih ovčic tamkaj videl ne bom. O jaz ubogi, nesrečni človek!«

Angelj položi mi roko na ramo ter mi pravi: »Moj ljubi gospod, ako hočete biti prepričani v tej reči, katera Vam je toliko pri srcu, tedaj pojdite še dalje po